

Hvordan kan små bedrifter
bidrage og hvordan kan ønsker
om rekreative muligheder
imødekommes?

Kommunerne i central rolle

Lokalt ejerskab og helhedstænkning i
omlægningsindsatsen

Indtænke
Naturgenopretningsforordningen, som
først kommer i 2026

Kommunerne får ansvar for planlægning og
implementering af indsatsen i 3 roller

Planlægge, projektere, myndighed

Samarbejde mod fælles mål

Prioritering af Danmarks areal i fremtiden

VELUX FONDEN

FONDEN TEKNOLOGI RÅDET
DANISH BOARD OF
TECHNOLOGY FOUNDATION

FELLES OM
SAMFUNDETS
UDVIKLING

Norddjurs
kommune

"Læg alle de vedtagne planer og mål for anvendelsen af Danmarks areal sammen.
Læg forventningerne om fremtidens udvikling og alle de velmente ønsker om vækst og forbedring af naturen, landskabet og fritidslivet oven i. Tilsammen fylder det 130-140 procent af Danmarks areal".

"Vi kan ikke blive ved med at lade
som om, landet er større end det
er"

ASSENS
KOMMUNE

Arealfakta og -mål

Danmarks samlede areal: 4.300.000 ha

Omlægning de sidste 30 år

200.000 ha

Skov	100.000 ha
By og bebyggelse	50.000 ha
Våd natur	25.000 ha
Tør natur	25.000 ha

Svarende til 5 % af Danmarks areal

Svarende til 8 % af landbrugsarealet

Omlægning de næste 30 år

1.645.000 ha

• Solceller og vindmøller på land	40.000 ha
• Lavbundsarealer inkl randarealer	140.000 ha
• Naturnationalparker:	25.000 ha
• Boringsnære beskyttelsesområder	20.000 ha
• Grundvandsparker	200.000 ha
• Vådområder	10.000 ha
• Skovrejsning	250.000 ha
• Beskyttet natur 30 %	1.000.000 ha

Svarende til 40 % af Danmarks areal

Svarende til 2/3 af landbrugsarealet

Muligheder for at deltage i den grønne omstilling:

[Hvad kan du som landbruger gøre for den grønne omstilling? - Landbrugsstyrelsen](#)

Vådområder, der reducerer kvælstof og/eller reducerer CO2

Minivådområder

Skovrejsning (privat eller gennem et kommunalt projekt)

Ekstensiveringsordningen

Grøn omstilling

Hvad kan du gøre som landbruger?

Permanent ekstensivering
Udtagning af lavbundsjord
Bio-ordninger
Småbiotoper
§ 3-arealer
Kulstof22-kortet
Naturpleje
Grøn bioraffinering

Ny reguleringsmodel for kvælstof

Rydningspligt, genopdykningsret og etablering af skov eller anden natur

Forskning om landbrug og klima

Drivhusgasser fra landbruget

Hvad kan du som landbruger gøre for den grønne omstilling?

Forskellige tiltag kan reducere landbrugets drivhusgasudledninger. Din produktion og din jord har betydning for, hvilke tiltag der er relevante for dig.

> Permanent ekstensivering

Permanent Ekstensivering støtter udtagning af landbrugsjord mhp at reducere påvirkning af klimaet, mindske kvælstofudledningen samt fremme biodiversiteten.

> Udtagning af lavbundsjord

Udtagning af lavbundsjord skal mindske udledning af drivhusgas. Læs om tilskud til udtagningsprojekter, og hvad der bliver gjort for udtagningsindsatsen.

> Bio-ordninger

Søg en eller flere af de nye bio-ordninger, og vær med til at gøre landbruget mere klimavenligt og bæredygtigt.

> Småbiotoper

> § 3-arealer

> Kulstof22-kortet

Processen i vådområdeprojekter

1. Kommunen har fået tilsagn fra staten til forundersøgelse
2. Opstartsmøde med lodsejere (blankt papir, indhente drænoplysninger og gode ideer)
3. Teknisk forundersøgelse – Gennemgang af muligheder
4. Midtvejsmøde med lodsejere – Præsentation af skitseforslag – feedback, ønsker og krav
5. Tilpasninger af projektgrænse
6. Endelig teknisk- og ejendomsræssig forundersøgelse
7. Er det muligt → Realisering
8. Kommunen har fået tilsagn fra staten til realisering
9. SGAV indkalder til opstartsmøde i jordfordelingen – lodsejerudvalg til vurderingsforretning nedsættes
10. Anlæggelse af projekt og tinglysning

Fasttrackprojekter

Potentialet for små vådområder er enormt – lavninger i marken, den våde plet der altid bøvler, drænene virker ikke længere, mm. En model for hvordan små vådområder kan laves relativt hurtigt. Kan også laves på hobbylandbrug, men dræn skal løbe til arealet

Hvad er kendetegnende for Fasttrack:
Mindre velafgrænsede områder
Få lodsejere (1 eller 2)
Simple tiltag
Minus jordfordeling – Men værditabs- eller engangskompensation

Erfaringer med udtagning af landbrugsjord

- Opstartsmøde uden fremlæggelse af administrativt projektforslag.
- Ingen fordele – intet projekt!

- Udgangspunkt i og forståelse for landmandens/lodsejerens situation – det handler om deres liv og lokalområde.
- Synlighed og tillid.

- Lokal udvikling, attraktiv bosætning og et rentabelt landbrugserhverv er vigtige brikker, når nye arealpuslespil skal lægges lokalt.
- Projekterne skal understøtte lokale værdier og udvikling f.eks. rekreative naturområder.

- Fast-track – hvert areal tæller, når vi snakker udtagning af landbrugsjord.
- Strategisk placering af vådområder, der skaber sammenhængende naturbånd.
- Udgangspunkt i områder der medfører synergier

Vådområde fakta Nordfyn

- Realiserede projekter:
•6 stk. / 96 ha

- Realiseringsfase:
•5 stk. /178 ha

- Forundersøgelser:
•7 stk./ 670 ha

- Pre-
forundersøgelser:
5 stk./280 ha

- Alt i alt:
•923 ha

